

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
ІХ СКЛИКАННЯ
ТРИНАДЦЯТА СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №1

Частина тринадцята

Стенограма пленарного засідання
13 березня 2025 року

Київ 2025

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
ІХ СКЛИКАННЯ

ТРИНАДЦЯТА СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №1

Частина тринадцята

*Стенограма пленарного засідання
13 березня 2025 року*

Головне управління документального забезпечення
Апарату Верховної Ради України

ЗМІСТ

Засідання перше
(Четвер, 13 березня 2025 року)

Частина тринадцята

Проведення сигнального голосування для прогнозування результатів розгляду питань порядку денного	...6
Прийняття Постанови Верховної Ради України «Про Звернення Верховної Ради України до глав держав, парламентів та урядів демократичних держав світу, Міжнародного олімпійського комітету, Міжнародного паралімпійського комітету, Міжнародної асоціації Всесвітніх ігор та міжнародних спортивних федерацій щодо недопущення російських та білоруських спортсменів до міжнародних спортивних змагань та посилення санкцій проти спортивних організацій російської федерації та республіки білорусь»	...6
Голосування пропозиції про необхідність термінового проведення засідання Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки з обов'язковою участю Головнокомандувача Збройних Сил України Сирського О.С.	...11
Заява депутатської фракції політичної партії «Голос» та депутатської фракції політичної партії «Європейська солідарність»	...12
Прийняття рішення про звернення до Погоджувальної ради депутатських фракцій і груп щодо включення до порядку денного та розгляду проекту Закону України «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення, Кримінального та Кримінального процесуального кодексів України щодо забезпечення поваги до суду та оперативності розгляду кримінального провадження судом» на пленарному засіданні Верховної Ради України	...12
Прийняття рішення про запрошення на наступну частину триваючого пленарного засідання Верховної Ради України міністра закордонних справ України Сибіги А.І.	...13

Голосування пропозиції про надання доручення комітету Верховної Ради України, до предмета відання якого належить відповідне питання, щодо розгляду проекту Постанови «Про звернення до Президента України – Верховного Головнокомандувача Збройних Сил України та Голови Ради національної безпеки і оборони України щодо дотримання червоних ліній під час проведення перемовин для досягнення миру» на засіданні комітету	...14
Прийняття в першому читанні за основу проекту Закону України «Про внесення змін до статті 10-1 Закону України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей» щодо гарантування права військовослужбовців на виплату грошової компенсації за всі невикористані дні щорічних основної та додаткової відпусток у разі звільнення зі служби під час дії воєнного стану»	...14
Внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо удосконалення механізмів притягнення осіб до адміністративної відповідальності за порушення правил військового обліку та законодавства про оборону, мобілізаційну підготовку та мобілізацію	...20
Прийняття постанов Верховної Ради України:	
«Про віднесення селища Слобожанське Чугуївського району Харківської області до категорії міст»	...26
«Про зміну і встановлення меж міста Сновська Корюківського району Чернігівської області»	...30

[Результати поіменного голосування](#)

ЗАСІДАННЯ ПЕРШЕ

*Зал засідань Верховної Ради України
13 березня 2025 року, 10 година 15 хвилин
(Після перерви)*

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради
України **КОРНІЄНКО О.С.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слава Україні!

Шановні колеги, відповідно до прийнятої нами Постанови «Про деякі питання організації роботи Верховної Ради України дев'ятого скликання в умовах дії воєнного стану» сьогодні ми продовжуємо наше пленарне засідання.

Шановні народні депутати, звертаю увагу, що згідно з прийнятою Верховною Радою України постановою усі присутні на пленарному засіданні не повинні поширювати інформації щодо його початку, перебігу та прийнятих у парламенті рішень раніше ніж через годину після оголошення перерви в пленарному засіданні. Прошу всіх колег неухильно дотримуватися прийнятого українським парламентом рішення та відповідально поставитися до забезпечення безпеки єдиного законодавчого органу нашої держави.

У разі повітряної тривоги буде оголошено перерву в пленарному засіданні, і ми всі маємо перейти до безпечних місць відповідно до схеми укриття.

Шановні колеги, сьогодні день народження в нашого колеги народного депутата України Сергія Олексійовича Демченка. Давайте привітаємо колегу, побажаємо йому невичерпної енергії, наснаги та плідної роботи на благо України та судової гілки влади в Україні (*Оплески*). Дякуємо, Сергію, за вашу роботу.

Шановні народні депутати, за парламентською традицією пропоную розпочати роботу з виконання Державного Гімну України.

(Лунає Державний Гімн України).

Шановні колеги, триває 37-й місяць, як український народ відважно боронить незалежність і суверенітет держави в умовах широкомасштабної збройної агресії російської федерації. Три роки тому, 13 березня, агресор підступно завдав ракетного удару по Яворівському полігону. Того дня Україна втратила понад 60 військовослужбовців, багато співвітчизників було поранено. Ми схиляємо голови перед подвигами кожного і кожної, хто боровся за нашу державу і наше мирне майбутнє. Дякуємо їм за самовіддану службу й звитягу.

Вшануємо хвилиною мовчання пам'ять полеглих за Україну воїнів, усіх мирних мешканців наших міст і сіл, які стали жертвами російської агресії.

(Хвилина мовчання).

Прошу сідати.

Шановні колеги, будь ласка, займіть свої місця. Відповідно до статті 28 Регламенту Верховної Ради України перед початком розгляду питань порядку денного пропоную провести сигнальне голосування. Нагадую, необхідно одночасно утримувати сенсорну кнопку та зелену кнопку «За» до появи результатів голосування на табло.

Шановні народні депутати, прошу взяти участь у сигнальному голосуванні.
«За» – 175.

Проголосували: за – 175, проти – 6, утрималися – 0, не голосували – 86.

Запросіть, будь ласка, народних депутатів до залу. У нас відразу буде голосування.

Шановні колеги, перелік питань, який був попередньо узгоджений на засіданні Погоджувальної ради, вам надано. Переходимо до їх розгляду.

Першим питанням для розгляду пропонується проект Постанови «Про Звернення Верховної Ради України до глав держав, парламентів та урядів демократичних держав світу, Міжнародного олімпійського комітету, Міжнародного паролімпійського комітету, Міжнародної асоціації Всесвітніх ігор та міжнародних спортивних федерацій щодо недопущення російських та білоруських спортсменів до міжнародних спортивних змагань та посилення санкцій проти спортивних організацій російської федерації та республіки білорусь» ([№ 13056](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про включення питання до порядку денного сесії. Прошу голосувати.

«За» – 226.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього проекту постанови за скороченою процедурою.

«За» – 200.

Рішення прийнято.

Для доповіді від авторів і від комітету запрошується голова Комітету з питань молоді і спорту Андрій Анатолійович Кожем'якін. Будь ласка, 4 хвилини.

КОЖЕМ'ЯКІН А.А., голова Комітету Верховної Ради України з питань молоді і спорту (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Дякую, Олександр Сергійовичу. Шановна президіє! Шановні колеги! Хотів би представити вам проект Постанови «Про Звернення Верховної Ради України до глав держав, парламентів та урядів демократичних держав світу, Міжнародного олімпійського комітету, Міжнародного паролімпійського комітету, Міжнародної асоціації Всесвітніх ігор та міжнародних спортивних федерацій щодо недопущення

російських та білоруських спортсменів до міжнародних спортивних змагань та посилення санкцій проти спортивних організацій російської федерації та республіки білорусь» (№ 13056).

Світова спортивна спільнота опинилася перед загрозливою тенденцією – незрозумілими рішеннями Міжнародного олімпійського комітету, Міжнародного паралімпійського комітету та ряду міжнародних спортивних федерацій щодо допущення російських та білоруських спортсменів під так званим нейтральним прапором до міжнародних змагань.

Ми вже стали свідками обурливих наслідків такої політики під час XXXIII Олімпійських і XVII Паралімпійських ігор 2024 року у Франції, що викликало гнів і нерозуміння не тільки серед українських спортсменів, а й серед спортсменів та вболівальників усього світу. Особливо небезпечним є той факт, що щонайменше 37 російських спортивних федерацій та Олімпійський комітет росії незаконно включили до свого складу представництва з тимчасово окупованих територій України, зокрема Донецької, Луганської, Запорізької, Херсонської областей, а також Криму та Севастополя, що є грубим порушенням Олімпійської хартії. Міжнародний олімпійський комітет продовжує чинити тиск на міжнародні федерації задля повернення спортсменів держав-агресорів на світову арену.

У проекті постанови пропонується Верховній Раді України звернутися до глав держав, парламентів та урядів демократичних держав світу, Міжнародного олімпійського комітету, Міжнародного паралімпійського комітету, Міжнародної асоціації Всесвітніх ігор та міжнародних спортивних федерацій із закликом.

Перше. Заборонити участь російських та білоруських спортсменів у всіх міжнародних спортивних змаганнях, зокрема у XII Всесвітніх іграх та XXV Дефлімпійських іграх.

Друге. Посилити санкції проти спортивних організацій російської федерації та республіки білорусь.

Третє. Зупинити членство спортивної федерації росії та білорусі в міжнародних спортивних організаціях за співучасть у війні проти України та порушення Олімпійської хартії.

Четверте. Продовжити підтримку українського спорту як важливого елемента національної безпеки та міжнародної солідарності. Спорт не поза політикою сьогодні в Україні.

Проект постанови погоджений з Міністерством закордонних справ України та всіма комітетами Верховної Ради України.

Члени комітету ухвалили рішення рекомендувати Верховній Раді України за результатами розгляду в першому читанні прийняти проект постанови за основу та в цілому. Закликаю народних депутатів підтримати цей проект з урахуванням техніко-редакційних правок.

Ухвалення проекту постанови стане черговим потужним кроком у міжнародній дипломатичній боротьбі України.

Дякую за увагу. Слава українським спортсменам!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Героям слава!

Запишіться, будь ласка, на виступи в обговоренні: два – за, два – проти.

Ірина Володимирівна Геращенко, фракція «Європейська солідарність».
Будь ласка.

Олексій Олексійович Гончаренко. Будь ласка.

ГОНЧАРЕНКО О.О., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 137, Одеська область, самовисуванець). Шановні друзі, ну, що, «верховний страус» України продовжує свою роботу. Суперважлива заява про спорт. Я все розумію, спорт – це важливо і, звичайно, треба гнати російських спортсменів. Але, може, ми поговоримо про мир? Може, ми поговоримо про перемовини? Ну, вже Віткофф летить до Москви. Слава Богу, зустріч у Саудівській Аравії відбулася позитивно. Але багато де парламент має сказати своє слово, вказати червоні лінії, що для України є принципово важливим.

Я вніс до Верховної Ради проект постанови і закликаю поставити його на голосування. Прошу Комітет з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва швидше його розглянути. Давайте визначимо і чітко окреслимо червоні лінії України. Це дуже важливо саме зараз, через місяць це не буде потрібно.

Спорт – це дуже класно, нікуди він не дінеться. Зараз нам треба вирішити питання щодо майбутнього нашої держави. На мою думку, ці червоні лінії очевидні.

По-перше, невизнання окупованих територій російськими. Навіть якщо росія продовжить їх контролювати, де-факто, де-юре це українські території. Тому дуже важливо це закріпити. Давайте це зробимо.

По-друге, суверенітет. На це будуть спрямовані всі зусилля росії: змусити нас обмежити чисельність армії, заборонити рухатися на шляху до членства у військових альянсах і таке інше. Це неприпустимо. Ми – суверенна країна, самі визначаємо, яку армію мати, до яких альянсів долучатися. Важливо? Важливо. Давайте це скажемо Верховною Радою.

По-третє, гарантії безпеки. Так, ми бачимо, американці не готові стати основою цих гарантій безпеки. Нехай це будуть гарантії європейські, британські, але хоча б з якоюсь участю Сполучених Штатів Америки. Важливо? Важливо. Тож давайте це скажемо і займемося тим, чим маємо, а не займатимемося дурнею.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тістик, фракція «Слуга народу». Будь ласка.

ТІСТИК Р.Я., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Доброго ранку! Прошу передати слово Жану Беленюку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Багаторазовий олімпійський чемпіон Жан Венсанович Беленюк. Будь ласка.

БЕЛЕНЮК Ж.В., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань молоді і спорту (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»).* Дякую. Шановні колеги! Якщо коротко і просто, цей проект постанови про те, що вбивці, терористи і гвалтівники не можуть бути присутніми в міжнародному спорті (*Оплески*). Ми вчергове це проголошуємо. Зараз це вкрай важливо, тому що через кілька днів будуть проведені вибори до Міжнародного олімпійського комітету, і від цього в тому числі залежатиме, як нове керівництво сприйматимете конфлікт, який наразі точиться на теренах нашої держави.

Ми всі знаємо, як росія у пропагандистських цілях використовує своїх спортсменів, розповідаючи, що спорт повинен бути поза політикою. Проте постійно бачимо путіна-терориста, велику кількість навколо нього олімпійських медалістів, олімпійських чемпіонів і пропаганду в стилі «ми – найсильніша нація, ми вистоїмо, переможемо і ніхто не завадить нам у цьому». Тому ми повинні гуртом боротися проти цих пропагандистських наративів російської федерації.

Ще раз закликаю всіх підтримати цей проект постанови. Це вкрай важливо для нас, особливо напередодні виборів до Міжнародного олімпійського комітету. Впевнений, увесь цивілізований світ повинен нас у цьому підтримати.

Давайте підтримаємо важливий проект постанови.

Дякую всім за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Іван Іванович Крулько, фракція «Батьківщина». Будь ласка.

КРУЛЬКО І.І., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»).* Фракція «Батьківщина». Будь-який авторитарний, тоталітарний режим (а російський путінський режим є саме таким) використовує спорт і спортсменів, культуру, релігію на службу своєму кривавому режиму, виправдовуючи в такий спосіб злочини, які вони вчиняють.

Згадайте, як російські атлети стояли поруч з путіним в «Лужниках», виправдовуючи агресію росії проти України. Тому, коли вони розповідають, що спорт поза політикою, це брехня, як і брехливими є всі їх заяви, політики, гарантії і все, що вони кажуть.

Тому єдиним варіантом мусить бути повне вилучення росії з усіх міжнародних змагань, з усього спорту, щоб вони не мали чим замилювати очі своїм людям, продовжуючи пропаганду про те, що, подивіться, ми є у світі і нас усі приймають.

Як президент Федерації біатлону України хочу нагадати, що Міжнародна федерація біатлону стала першою і єдиною, яка виключила росію з Міжнародної федерації біатлону, не просто призупинила участь їхніх спортсменів. Ми зробили це для того, щоб позбавити їх можливості приїжджати і впливати на прийняття рішень, брати участь у засіданнях під егідою Міжнародної федерації біатлону. Саме так має діяти Міжнародний олімпійський комітет. Наша задача – боротися, щоб МОК був продемократичний, був за людські цінності, а не за цінності грошей, які приносить путінський режим, купуючи всіх і забезпечуючи їх вплив.

Фракція «Батьківщина» голосуватиме за цей проект постанови. Давайте також усіма нашими силами поборемося, щоб нове керівництво МОК відповідало інтересам демократичного вільного світу, а не інтересам путінської росії.

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Героям слава!

Роман Лозинський, фракція «Голос», 1 хвилина, і будемо переходити до голосування.

ЛОЗИНСЬКИЙ Р.М., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Дуже часто молодь, юнацтво у певному віці шукає собі кумирів, тих, кого вони наслідують, і дуже часто це люди зі сфери спорту.

Сьогоднішнє голосування і чітка, послідовна позиція України й інших держав щодо вилучення країни-агресора, країни-терориста з усіх можливих федерацій, з усіх можливих змагань – це не лише про ці змагання і не лише про олімпійські цикли, а й про майбутнє, про нашу молодь, яка шукає собі кумирів, за ким слідувати, формує своє молоде життя в спорті, в активному способі життя, у громадських організаціях, орієнтуючись на цих кумирів.

Шановні колеги, цей проект постанови про наше майбутнє, про майбутнє наших дітей, юнацтва та молоді. Тому спорт попри все, попри повномасштабну війну, має залишатися в пріоритеті. І особливо очищення його від усього російського.

Голосуємо!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Переходимо до голосування. Шановні колеги, займіть, будь ласка, свої місця.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про Звернення Верховної Ради України до глав держав, парламентів та урядів демократичних держав світу, Міжнародного олімпійського комітету, Міжнародного паралімпійського комітету, Міжнародної асоціації Всесвітніх ігор та міжнародних спортивних федерацій щодо недопущення російських та білоруських спортсменів до міжнародних спортивних змагань та посилення

санкцій проти спортивних організацій російської федерації та республіки білорусь» ([№ 13056](#)) у цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Прошу голосувати.

«За» – 279.

Рішення прийнято.

Постанову ухвалено.

Покажіть по фракціях і групах, будь ласка.

З процедури – Буймістер.

Потім – заява про перерву із заміною на виступ.

Людмила Буймістер. Будь ласка.

БУЙМІСТЕР Л.А., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (одномандатний виборчий округ № 223, м. Київ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги, послухайте мене, будь ласка. Я щойно повернулася з Сумщини, де на власні очі побачила і почула, що відбувається в Курській області. Сьогодні час військових рішень щодо Курщини вплив. Настав час політичних рішень. Але ми не бачимо Президента України, не бачимо Ставку Верховного Головнокомандувача щодо цього питання. Ми навіть не бачимо Голови Верховної Ради України сьогодні в залі.

Колеги, закликаю вас проголосувати за мою пропозицію про термінове скликання засідання Комітету з питань національної безпеки, оборони та розвідки за участю Головнокомандувача Збройних Сил України Сирського О.С. для обговорення політичних рішень щодо ситуації в Курській області. Інакше кожне життя наших хлопців, які зараз потрапляють у полон, яких піддають тортурам і вбивають, буде на вашій совісті.

Прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви пропонуєте поставити цю пропозицію на голосування? Добре.

Дмитро Олександрович Разумков (*Шум у залі*). З мотивів голосування за пропозицію? Такий жанр новий... Спробуємо зараз.

Дмитре Олександровичу, у вас альтернативна пропозиція? Після неї. Разумков – з процедури.

РАЗУМКОВ Д.О., народний депутат України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Олександр Сергійовичу, якщо я правильно зрозумів, попередній законопроект був проголосований за основу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. У цілому.

РАЗУМКОВ Д.О. У цілому, так? Вибачте.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це постанова.

РАЗУМКОВ Д.О. Усе, вибачте. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я сказав, у цілому.

Альтернативна пропозиція до пропозиції Буймістер – Бужанський.

БУЖАНСЬКИЙ М.А., член Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (одномандатний виборчий округ № 25, Дніпропетровська область, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги, вибачте, але ми не можемо це голосувати, бо Головнокомандувач Збройних Сил України пан Сирський не приймає політичних рішень, він командує Збройними Силами. Про які політичні рішення з ним може йти мова?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування пропозицію Людмили Буймістер так, як вона її озвучила. Прошу голосувати.

«За» – 118.

Рішення не прийнято.

Покажіть по фракціях і групах.

Шановні народні депутати, надійшла заява від фракцій «Голос» та «Європейська солідарність» з вимогою оголосити перерву, яку готові замінити на виступ.

Железняк Ярослав Іванович, 3 хвилини. Будь ласка.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Шановні колеги, я рідко беру виступи з політичних питань, але сьогоднішня ситуація мене, чесно кажучи, змусила до цього кроку.

Дивіться, незважаючи навіть на деталі, учора співробітники Управління державної охорони України декількох наших колег не пускали до Верховної Ради, і це факт. Це ваші колеги, колеги з інших фракцій, неважливо, – це були народні депутати. Парламент України своїм рішенням у 210 голосів проголосував за виклик начальника УДО на 13 годину в середу. Він не прийшов, сказав, що в нього Ставка, хоча ми одночасно бачили тут іншого члена Ставки Руслана Стефанчука, який виконував свій обов'язок бути в парламенті.

Колеги, ми як парламент довели себе до того, що до нас уже не приходять ані міністри, ані голови правоохоронних органів, ані виконавчі обов'язків.

Міністр оборони не прийшов на засідання Комітету з питань національної безпеки, оборони та розвідки, щоб розказати, що в нас зі зброєю, і ви дізнаєтеся про це з новин в «Українській правді».

Після перемовин у Саудівській Аравії, за які, я впевнений, щиро вболівали всі незалежно від політичних прапорів, ми не спромоглися викликати міністра закордонних справ, щоб він розповів нам про ситуацію. І завтра на «годині запитань до Уряду», як виглядатиме заслуховування міністра соціальної політики в той час, коли вирішується доля країни, коли ми говоримо про мирні перемовини – чи зупинення, чи припинення, чи пауза, – про угоду? Скажіть мені, будь ласка, це нормально? До чого ми себе довели?

Пам'ятаю, як я був у цьому залі в ложі уряду в минулому скликанні (воно мало багато лат), але коли викликали Генерального прокурора Луценка і він запізнився на дві години, його тут у прямому сенсі трохи «не склали». Тому що це була повага до парламенту, яку ми як народні депутати втратили самі. Ні Офіс Президента, ні Кабінет Міністрів – ми, народні депутати, самі себе довели до того, що вас уже начальник УДО посилає! Ви це розумієте? *(Оплески)*. Колеги, не треба аплодувати, тут плакати треба.

До законопроекту [№ 11387](#) (я дякую Комітету з питань правоохоронної діяльності) ми внесли поправку про те, що хто не приходить на виклик, звільняється одразу. Цей законопроект зняли з порядку денного, бо Офіс Президента хоче контролювати парламент. Не буде такого!

Я зараз сідаю на своє місце, і ми голосуємо звернення до Погоджувальної ради, щоб поставити цей законопроект першим питанням на найближчому пленарному засіданні.

Прошу вас підтримати.

Дякую *(Оплески)*.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування пропозицію Ярослава Івановича Железняка так, як він її озвучив.

Дайте Железняку дійти до місця. Дійшов? Усе, можна голосувати. Добре. Прошу голосувати.

«За» – 230.

Рішення прийнято.

Гончаренко – з процедури. Будь ласка. Тільки з процедури, Олексію Олексійовичу.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Тільки виключно з процедури. Одразу кажу, у мене буде дві пропозиції. Першу зараз поясню, потім другу.

Шановні колеги, абсолютно підтримую виступ пана Ярослава Железняка. Хочу ще раз, я це робив у вівторок, запропонувати запросити до Верховної Ради на завтра міністра закордонних справ Сибігу, щоб він поінформував народних депутатів про результати перемовин у Саудівській Аравії. Ми бачимо, проведено велику роботу, слава Богу, результати є обнадійливими. Але це повага до

парламенту, ми маємо почути і дізнатися деталі. Міністр закордонних справ має прийти і доповісти про доленосні події і результати перемовин, які відбуваються прямо зараз, тим паче це далеко не кінець.

Прошу поставити на голосування пропозицію про запрошення міністра закордонних справ України Сибіги завтра на пленарне засідання для надання інформації щодо питання перемовин.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування пропозицію Олексія Олексійовича Гончаренка так, як він її озвучив. Прошу голосувати.

«За» – 152.

Рішення прийнято.

Покажіть по фракціях і групах, будь ласка.

Прошу Апарат направити Андрію Івановичу відповідний лист-запрошення. Олексію Олексійовичу, будь ласка, наступна пропозиція.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Шановні колеги, я дякую цим 152 народним депутатам, які не ховають голову в пісок і не роблять вигляд, що Верховна Рада – це «верховний страус», а хочуть бути Верховною Радою України. Дякую вам за це. Дуже важливо тепер, щоб Сибіга обов'язково був, виступив, ми поговорили. Це добре.

Друга пропозиція – процедурна. Мною зареєстрований проект Постанови «Про звернення до Президента України – Верховного Головнокомандувача Збройних Сил України та Голови Ради національної безпеки і оборони України щодо дотримання червоних ліній під час проведення перемовин для досягнення миру» ([№ 13086](#)). Його прийняття потрібно нашій переговорній позиції, нашій дипломатії. Можливо, у когось є зауваження до тексту, немає питань, давайте переробимо, доопрацюємо, що завгодно зробимо. Нам треба розглядати не межі міст, не заяви про спорт, за всієї поваги, а саме це. Тому прошу доручити Комітету у закордонних справах невідкладно розглянути цей проект постанови.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування пропозицію народного депутата Гончаренка так, як він її озвучив. Прошу голосувати.

«За» – 105.

Рішення не прийнято.

Шановні колеги, рухаємося далі.

Наступне питання – проект Закону «Про внесення змін до статті 10-1 Закону України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей» щодо гарантування права військовослужбовців на виплату грошової

компенсації за всі невикористані дні щорічних основної та додаткової відпусток у разі звільнення зі служби під час дії воєнного стану» ([№ 11495](#)). Перше читання.

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд питання за скороченою процедурою. Прошу голосувати.

«За» – 230.

Рішення прийнято.

Для доповіді від авторів і від комітету запрошується голова Комітету з питань національної безпеки, оборони та розвідки Завітневич Олександр Михайлович. Будь ласка, 4 хвилини.

ЗАВІТНЕВИЧ О.М., голова Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! Шановна президіє! Вашій увазі пропонується проект Закону «Про внесення змін до статті 10-1 Закону України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей» щодо гарантування права військовослужбовців на виплату грошової компенсації за всі невикористані дні щорічних основної та додаткової відпусток у разі звільнення зі служби під час дії воєнного стану» (№ 11495 від 19.08.2024 року), поданий народним депутатом України Олександром Ковальовим.

Метою законопроекту є гарантування права військовослужбовців на виплату грошової компенсації за всі невикористані дні щорічних основної та додаткової відпусток, а також інших видів відпусток, у тому числі додаткової соціальної відпустки, у разі звільнення зі служби під час дії воєнного стану.

Проектом закону пропонується внести зміни до статті 10¹ Закону України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей», визначивши, що невикористані за час проходження військової служби дні щорічних основної та додаткової відпусток, а також інших видів відпусток, у тому числі додаткової соціальної відпустки, що не були надані військовослужбовцям в особливий період з моменту оголошення мобілізації, підлягають грошовій компенсації, яка виплачується у рік звільнення військовослужбовців зі служби.

Міністерство оборони України підтримало даний законопроект, надіславши свої зауваження, які ми будемо доопрацьовувати до другого читання.

Міністерством у справах ветеранів України законопроект підтримується.

Відповідно до доручення Комітет з питань національної безпеки, оборони та розвідки на своєму засіданні 10 лютого 2025 року розглянув зазначений проект закону та рекомендує Верховній Раді України за результатами розгляду в першому читанні прийняти його за основу, доручивши комітету доопрацьовувати законопроект з урахуванням поправок і пропозицій суб'єктів права законодавчої ініціативи та внести його на розгляд Верховної Ради України у другому читанні.

Колеги, прошу підтримати законопроект у першому читанні.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Запишіться, будь ласка, на виступи: два – за, два – проти. Фріз Ірина Василівна, фракція «Європейська солідарність». Будь ласка.

ФРІЗ І.В., член Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово Марії Іоновій.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Марія Іонова. Будь ласка.

КОНДРАТЮК О.К., заступник Голови Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Увімкніть мікрофон Марії Іонової з місця. Мікрофон увімкнений. Будь ласка.

ІОНОВА М.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Дякую. Шановні колеги! Фракція «Європейська солідарність» не втомлюється повторювати, армія – це єдина надійна гарантія безпеки для України сьогодні. Тому щодня ми всі маємо працювати, щоб наші ресурси спрямовувалися на озброєння, заробітні плати та соціальну підтримку військових і їх родин.

Ми свідомі, що зараз для переважної більшості військових нормальні відпустки під час повномасштабного вторгнення є просто недосяжною рідкістю. Альтернативну форму отримання цієї відпустки у вигляді грошової компенсації ми точно не маємо обмежувати. Гарантування прав військовослужбовців на виплату грошової компенсації за відпустку, яку їм не вдалося використати, є важливим елементом саме соціальної справедливості у країні, що воює. Наші захисники і захисниці мають розуміти, що держава підтримує їх усіма можливими способами, навіть у таких надскладних умовах.

До речі, запропоновані зміни враховують висновки Верховного Суду України та Європейського суду з прав людини щодо правової визначеності соціальних гарантій, що не потребує додаткових видатків з державного бюджету.

Користуючись можливістю, хочу нагадати, влада обіцяла встановити чіткі терміни служби для військових, і це пряма відповідальність Верховного Головнокомандувача. Фракція «Європейська солідарність» вимагає встановлення чітких термінів військової служби, вже півтора року ми просимо це реалізувати.

Підтримую колегу щодо ситуації на Курщині, парламент повинен знати ситуацію і приймати рішення, бо там знаходяться десятки тисяч наших військових.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Чорний, фракція «Слуга народу». Будь ласка.

ЧОРНИЙ Д.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (одномандатний виборчий округ № 34, Дніпропетровська область, політична партія «Слуга народу»). Добрий день! Прошу передати слово Федору Веніславському.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Веніславський Федір Володимирович.

ВЕНІСЛАВСЬКИЙ Ф.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановний головуючий! Шановні колеги! Законопроект, який ми сьогодні розглядаємо, спрямований на забезпечення справедливості для військовослужбовців під час дії правового режиму воєнного стану.

Хочу нагадати, рік тому ми ухвалили закон, який набув чинності у квітні 2024 року, в якому передбачається, що військовослужбовці Збройних Сил, інших складових сектору безпеки і оборони мають право на гарантовану відпустку, у тому числі під час ведення бойових дій, якщо при цьому загальна чисельність військового підрозділу не скорочується більш ніж на 30 відсотків, що унеможливило виконання ним своїх службових завдань.

Проект закону спрямований на те, щоб військовослужбовці, які в силу об'єктивних або, можливо, суб'єктивних причин не використали щорічні основну та додаткову відпустки, гарантовані Законом «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей», у разі звільнення з військової служби відповідно до Закону «Про військовий обов'язок і військову службу» з різних підстав, у тому числі через поранення, стан здоров'я та інші причини, мали гарантоване право отримати грошову компенсацію.

Думаю, нам усім варто подумати, поміркувати, можливо, передбачити це як гарантію держави щодо щорічного підсумкового календарного року, чи військовослужбовець іде у відпустку, чи обирає грошову компенсацію. Але це має бути без затримок, без інфляційного знецінення грошей.

Цей проект закону, безперечно, треба підтримати.

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Героям слава!

Лариса Миколаївна Білозір, група «Довіра». Будь ласка.

БІЛОЗІР Л.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (одномандатний виборчий округ № 15, Вінницька область, самовисуванець). Шановні українці! Шановний пане головуючий! Шановні колеги! Наші оборонці щодня неймовірними зусиллями тримають фронт, і наш обов'язок забезпечити їм і членам їх родин належний соціальний захист.

Колеги, ми зараз розглядаємо законопроект, спрямований на забезпечення дотримання прав на соціальний захист наших захисників. Ідеться про те, що ми законодавчо повинні передбачити виплату компенсацій нашим захисникам не тільки за невикористані щорічні основну та додаткову відпустки, а й соціальних відпусток, які на період дії воєнного стану були призупинені.

Варто зазначити, у березні Верховна Рада проголосувала схожий законопроект, що містить положення про компенсацію за основну відпустку. Зараз ми говоримо про компенсацію соціальних відпусток. Тобто це ще один крок, який на законодавчому рівні розширює гарантії нашим військовослужбовцям на виплату компенсацій при звільненні зі служби.

Законопроектом також розширюється перелік відпусток, окрім щорічних, передбачається компенсація за додаткові відпустки, зокрема для військовослужбовців, які мають дітей або дітей з інвалідністю. У разі загибелі військовослужбовця грошова компенсація за невикористані ним дні відпусток буде також виплачуватися членам його сім'ї. Тому, вважаю, маємо підтримати цей законопроект. Це питання не лише вдячності нашим захисникам, а й справедливості, яка має бути закріплена на законодавчому рівні.

Депутатська група «Довіра» буде голосувати і закликає також усіх одноставно підтримати цей важливий соціальний законопроект.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Михайло Михайлович Цимбалюк, фракція «Батьківщина».

ЦИМБАЛЮК М.М., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Прошу передати слово Вадиму Івченку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вадим Івченко. Будь ласка.

Потім – Бобровська, 1 хвилина, і будемо переходити до голосування.

ІВЧЕНКО В.Є., член Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Колеги, повага до кожного з вас залежить у тому числі від тієї поваги, яку мають сьогодні суспільство і чиновники до парламенту. Повноваження Верховної Ради виписані в Конституції, ми призначаємо уряд і чиновників.

Як казав колега Железняк, чому відбувається так, що начальник Управління державної охорони не хоче приходити до парламенту і просто вибачитися. Хоча хлопці, які сьогодні з нами працюють, у приватних бесідах вибачаються за те, що відбулося. Чому Комітет з питань національної безпеки, оборони та розвідки

другий тиждень чекає міністра Умерова? Ми просто хочемо поспілкуватися, наскільки Збройні Сили України спроможні утримувати російську навалу в разі обмеження підтримки наших міжнародних партнерів. Просте запитання: чому така неповага до парламенту, до статусу народного депутата, визначеного Конституцією України?

Колеги, це точно дає оцінку тому, що ми п'ять років нехтували тим, що якщо депутати голосують, щоб сюди приходили чиновники, а вони не приходять, потрібно приймати поправки до відповідних законів, що такі чиновники більше не служитимуть Українському народу. Я не кажу вже про те, що більшість голів обласних державних адміністрацій отримали вказівки не приймати депутатів або з ними так поводитися.

Потрібно підтримати проект закону, який сьогодні розглядається, він про справедливість. Навіть Міністерство оборони не проти. Думаю, вони мають формувати бюджети з урахуванням відповідного закону.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Соломія Бобровська, фракція «Голос», 1 хвилина. Будь ласка.

БОБРОВСЬКА С.А., *член Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»).* Шановні колеги! Абсолютно погоджуюся і з Вадимом Івченком, і з Ярославом Железняком, що це нонсенс, коли Комітет з питань національної безпеки, оборони та розвідки не бачить уже який раз свого профільного міністра, навіть попри те, що Верховна Рада викликає його, а він все одно не з'являється в силу різних обставин. Коли вони об'єктивні, ми всі люди, все розуміємо. Але коли людина не приходить навмисно, виглядає це, м'яко кажучи, дивно. До того ж узагалі не розуміють відповідальності і новопризначені профільні заступники, яких міністерство, напевно, має найбільшу кількість. Це перше.

Друге. Щодо цього законопроекту. Ми кажемо фактично про застосування норми Трудового кодексу стосовно військовослужбовців, водночас говоримо з суспільством, армією, силами оборони про відпустки. Тому що відпустка є частиною ментального здоров'я, щоб людина не вигорала, не закінчувала життя самогубством, не йшла в СЗЧ і таке інше.

У мене прохання і звернення до Генерального штабу: давати людям відпустки, а не потім...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Переходимо до голосування, шановні колеги. Займіть, будь ласка, свої місця в залі.

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до статті 10-1 Закону України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей» щодо гарантування

права військовослужбовців на виплату грошової компенсації за всі невикористані дні щорічних основної та додаткової відпусток у разі звільнення зі служби під час дії воєнного стану» ([№ 11495](#)) за основу. Прошу голосувати.

«За» – 289.

Рішення прийнято.

Покажіть по фракціях і групах, будь ласка.

Наступний проект Закону «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо удосконалення механізмів притягнення осіб до адміністративної відповідальності за порушення правил військового обліку та законодавства про оборону, мобілізаційну підготовку та мобілізацію» ([№ 12093](#)). Друге читання.

Колеги, будуть невеликі виступи: 3 хвилини – Федина, потім – Разумков, за ним – Цимбалюк.

Григорію Миколайовичу, скільки вам потрібно часу? Дві хвилини. О'кей.

Софія Романівна Федина. Будь ласка.

ФЕДИНА С.Р., член Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Цей законопроект є черговим свідченням абсолютно неефективної роботи Верховної Ради. Мало того, що під час введення штрафів виявилось, що в результаті в судах 90 відсотків штрафів анулюються, тепер ви хочете скоротити штрафи на 50 відсотків замість того, щоб розв'язати базову проблему щодо мобілізації.

Базовою проблемою є встановлення чітких термінів служби, адекватне ставлення до мобілізованих, відсутність «бусифікації» та соціальний захист тих людей, які реально ідуть служити.

Наголошу, це була кричуща безвідповідальність з боку Верховної Ради, точніше, монобільшості сьогодні, коли ви відмовилися негайно викликати Головнокомандувача на засідання Комітету з питань національної безпеки, оборони та розвідки, щоб обговорити ситуацію на Курщині і зрештою на кордоні з Сумщиною. Якби ви хоч трошки відволіклися від своїх справ, вам було б зрозуміло, наскільки критична там ситуація, як багато загиблих, зниклих безвісти і полонених українських військовослужбовців. І поки ви тут бавитеся заявочками, зміною меж, маємо кричущу ситуацію, за яку платимо величезною кров'ю. Але вам як монобільшості це все абсолютно все одно, тому займаєтеся черговими порушеннями законів.

Хотіла б нагадати, учора була заява Європарламенту, де нашої «зеленій» владі уже прямим текстом наголошували, що задля того, щоб була інтеграція України до Євросоюзу, має бути відновлено парламентаризм.

Колеги парламентарії, пам'ятаєте, є таке слово «парламентаризм» і парламент відіграє основу роль у нашій державі, точніше, мав би. Мають бути відновлені свобода слова, можливості народних депутатів займатися міжпарламентською дипломатією без жодних обмежень поїздок на ті чи інші зустрічі. Мають бути відновлені права опозиції і скенсельовано переслідування лідера опозиції за абсолютно незаконними і сфабрикованими політичними справами. Але, на жаль, доктор юридичних наук, який часто тут сидить посередині, теж проголосував за абсолютно незаконні сфабриковані санкції проти п'ятого Президента і лідера опозиції Петра Порошенка.

Тому, колеги, повертайтеся до адекватного сприйняття реальності. Якщо сьогодні не повиправляти всі ті речі, про які я сказала, і якщо не захищати наших військових, ми можемо втратити нашу державу. Але так, як ви слухаєте, вам все одно.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Далі – Разумков, 6 хвилин. Будь ласка, з трибуни.

РАЗУМКОВ Д.О. Колеги, я не проситиму поставити на голосування поправки, бо дивлюся, Верховна Рада так стомилася, розглядаючи за день шість питань – шість проектів законів або постанов. Вітаю вас, допрацювалися до того, що сьогодні з шести питань порядку денного три проекти постанов, два з яких про зміну меж.

Скажіть, будь ласка, вам не соромно? Учора шість питань – півтори години. Півтори години сьогодні – шість питань. У вас немає нормальних законопроектів? Давайте їх розробляти. Причому зараз я без політики кажу. Давайте тоді всі – влада, опозиція – будемо сідати і розробляти нормальні законопроекти, які працюватимуть на державу. Таких законопроектів буде вистачати, бо це дивляться люди. Як ви потім хочете, щоб вас поважали, підтримували? Як хочете, щоб оцінювали вашу роботу, у тому числі наші захисники, які цілодобово перебувають на фронті?

Сьогодні ви розглядаєте питання про дисконт у 50 відсотків штрафу. Ну, це прямо... Гірше у вас тільки було СЗЧ, коли ви дозволили повертатися з СЗЧ. Ви знаєте, що кількість тих, які пішли в СЗЧ, стала на 60 відсотків більша, ніж тих, які з цього СЗЧ повернулися до бригад? Тобто ви відкрили лазівку для того, щоб люди йшли в СЗЧ.

З цієї трибуни я та багато інших колег по парламенту, у тому числі й колеги з монобільшості, казали вам, що не можна цього робити, це призведе до розвалу армії. Люди, які воювали роками, кажуть: «Дивись, а людина пішла в СЗЧ, побула рік вдома, зараз повернулася, у неї все гаразд. Тоді я теж хочу піти додому, побути з родиною, з дітьми, побачити маму». Це призводить до абсолютної деморалізації на фронті.

Ви обіцяли демобілізацію через вісім місяців після прийняття ганебного закону про мобілізацію. Це був грудень 2024 року. А потім тишком-нишком кажете: ні, в грудні не буде, буде в березні. Березень проходить. Потім сказали,

буде в квітні. Ну, не брешіть людям. Скажіть: «Ми не проводитимемо демобілізації. Ми не поважаємо захисників, ми не дамо їм можливості повернутися додому». Це хоча б чесно, бо там же розумні люди сидять. Вони розуміють, що їм брешуть, що це просто відтягується.

Так само прийняли закон про те, що не можуть бути мобілізовані ті, хто раніше був обмежено придатний, віком від 18 до 25 років. П'ять місяців валяється у Президента. Він порушує закон, Конституцію, свої обов'язки. Він порушує права людей, стосовно яких було це проголосовано. Чи готовий він взяти персональну відповідальність перед родинами хлопців віком від 18 до 25 років, які були мобілізовані і загинули на фронті? Це його персональна відповідальність, яку він має нести. Якщо ні, нехай вийде і скаже: «Мені плювати на тих, хто нас захищає». А ми маємо захищати їх тут, у цьому залі. Президент – у своєму кабінеті або в бункері.

Ми живемо в якомусь дуже дивному середовищі: в нас по периметру розміщені блокпости. Кого боїться Президент? Впевнений, у цьому залі народним депутатам ці блокпости не потрібні. Люди ходять і спілкуються з народними депутатами: і з мажоритарниками, і з монобільшістю, і з опозицією. Понаставляли блокпостів, третій рік війни. Кличко вже відкрив міст, ним навіть їздити можна. Кого боїться Президент? У нього достатньо охорони, вистачає закритої його Банкової. Чи він боїться, що прийдуть з мітингами? Поки не прийдуть, хай не переживає, бо триває воєнний стан, він усіх повизнає державними злочинцями, влупивши статтю 111 Кримінального кодексу України. Ні проїхати ні пройти по центру.

Викликають сюди очільника УДО – він не приходить, викликають міністрів – не приходять. Колеги з монобільшості, у мене питання до вас, ви позиціонуєте себе в цій залі як влада. Скажіть, будь ласка, вам не набридло витирати обличчя від плювків, які отримуєте від усіх – від Кабінету Міністрів, Управління державної охорони, Офісу Президента? Скоро депутат районної ради буде ногами гнати вас по селу, а ви робитимете вигляд, що все добре. Скоро це буде саме так. У принципі, якщо це відбуватиметься, можливо, ця Верховна Рада на це й заслуговує.

Мені соромно за нас усіх, якщо ми до цього допустили. Це парламент. Ми живемо в парламентсько-президентській республіці, маємо це пам'ятати, і народ направив нас сюди працювати. Прийде час виборів, будемо займатися виборами. Сьогодні в нас інше питання, ми несемо відповідальність перед людьми. Якщо вони бачать, що до нас таке ставлення, то до них ставлення ще гірше. Вони не будуть жити в такій країні і, коли завершиться війна, не про вибори будуть думати, а поїдуть з цієї країни.

Усе, що відбувається сьогодні, – це ганьба, яку, на жаль, цей парламент також допустив. На мою думку, приходить час це виправляти. Я багато разів казав, думаю, багато хто з вас це підтримує, що помилки свої треба не лише

визнавати, їх треба виправляти. І поки в нас ще залишається час, ми маємо це робити, щоб потім було несоромно дивитися в дзеркало.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Михайло Михайлович Цимбалюк, 3 хвилини. Будь ласка.

Далі – Григорій Миколайович Мамка, потім – Сергій Іонушас, і будемо голосувати.

Повідомте, будь ласка, депутатам, приблизно через 5 хвилин буде голосування. Дякую.

ЦИМБАЛЮК М.М. Фракція «Батьківщина». Шановний пане головуєчий! Шановна президіє! Олексій Кучеренко пропонував мені говорити не на тему законопроекту, але я вперше не прислухаюся до його ідеї. Хотів би сказати по суті даного законопроекту.

Фракція «Батьківщина» була проти відповідальності за порушення військового обліку. Але яка альтернатива? Чи буде це справедливо стосовно тих, які сьогодні воюють, які пішли добровольцями і три роки захищають нашу державу, які були мобілізовані, і яка має бути відповідальність стосовно тих, які не виконують свій конституційний обов'язок захищати державу? Тому однозначно має бути відповідальність. Чи спрацювала вона в тому вигляді, в якому проголосував парламент, є велике питання, але що запропоновано в цьому законопроекті і чому ми пропонуємо його підтримати?

Якщо людина добровільно з'явилася в ТЦК і СП (а це призовник, військовозобов'язаний, резервіст) і хоче поновити військово-облікові дані або стати на військовий облік, згідно з чинним законодавством на нього потрібно накласти штраф у розмірі 17 тисяч гривень. Чи це мало? Ні, це дуже багато, особливо якщо людина отримує мінімальну заробітну плату в розмірі 8 тисяч гривень або взагалі не працює. Цим проектом закону пропонується сума штрафу наполовину менша, тобто 9,5 тисяч гривень. Чи це справедливо? Певно, є питання. Закон дозволяє керівнику ТЦК і СП встановлювати, з яких причин людина вчасно не з'явилася. Якщо з об'єктивних, а ми знаємо, є велика кількість протоколів, скасованих судом, для того в нас працює суддівська гілка влади, щоб розбиратися в тій чи іншій ситуації.

Говорячи загалом про проблеми, які існують, маємо розбиратися, чи вистачає сьогодні коштів у Міністерстві оборони і Міністерстві фінансів для виплати грошової компенсації родинам, яку вони мають отримати в разі загибелі наших героїв чи героїнь. Там, дійсно, є проблема. Тому ми маємо запитати: Мінфіне, де брати гроші? А тим людям відверто в очі пояснювати, якщо ці виплати їм передбачені, негайно здійснювати, а якщо є сумніви, проводити службові перевірки. Але захищати військових – наш обов'язок.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Григорій Миколайович Мамка, 3 хвилини. Будь ласка.

Потім – Мазурашу, за ним – Іонушас.

МАМКА Г.М., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Шановні колеги, у попередніх виступах народні депутати закликали: давайте когось викликати, давайте щось робити. Зверніть увагу, на «годину запитань до Уряду». Прийшов міністр, ставимо одні запитання, нам відповідають про треті обставини. У нас навіть слова для репліки немає, тим паче притягнути до відповідальності, хоча б адміністративної, за ті відповіді на запитання, у яких не орієнтується міністр чи Прем'єр-міністр, і кажуть про це просто з трибуни нам, народним депутатам.

Чи настав час для змін? Так, настав час для внесення змін до Регламенту Верховної Ради України, щоб врегулювати цю процедуру. Однак ніхто не хоче братися – ні Апарат, ні керівництво Верховної Ради, і ми будемо тут обговорювати всі проблеми і не розв'язувати їх. Але це парламент, це трибуна для виступів, роздумів, пропозицій.

Інші кажуть: давайте викличемо очільника УДО і поставимо запитання. Ну, викликали, розказали, випустили пару. Далі що? Немає в нас досвіду інших парламентів, яким чином заходи безпеки врегульовувати. Чи повинні врегульовувати заходи безпеки співробітники, які виконують ці функції? Повинні. Чи повинні ми командувати ними? Ні, не повинні. Чи перевищуємо ми тут повноваження? Перевищуємо, бо в кожного керівника є своя інструкція, відповідно до якої він зобов'язаний дотримуватися тих чи інших повноважень. Якщо ми хочемо щось змінити, необхідно подивитися ДСК інструкції, забезпечити інші проходи в будівлю для депутатів, співробітників Апарату, інші форми проїзду і обстеження. Необхідно все-таки зробити щось по-новому. Тоді буде порядок і результат.

З приводу законопроекту – це аналогія автоматичних штрафів. Рішення щодо автоматичних штрафів – неконституційне, і цей законопроект продовжує норму про 50 відсотків знижки на рівні держави для того, щоб щось було. Я все розумію, але необхідно все-таки однозначно відпрацювати стратегію підходу держави щодо примусу до виконання громадянами України своїх функцій. Ну, неможливо в примусі робити ще якісь знижки і все інше, забувши про те, як і хто, в який термін визначатиме 50 відсотків чи інше.

Моя пропозиція була встановити знижки у зв'язку з віком у розмірі 75 відсотків, 25 відсотків. Комітет її не підтримав. Але все-таки визначатися депутатам. Як на мене, примус або повинен бути один, або його не повинно бути.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Мазурашу Георгій, 3 хвилини. Будь ласка.

МАЗУРАШУ Г.Г., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань молоді і спорту (одномандатний виборчий округ № 203, Чернівецька область, політична партія «Слуга народу»). Фракція «Слуга народу», виборчий округ № 203, Чернівецька область. У своїх поправках я пропонував зробити

ці штрафи ще більш реалістичними і доступними для наших співгромадян. О'кей, не почули, не підтримали. Однак ми з барського плеча даємо можливість оперативненько сплачувати 50 відсотків передбаченого штрафу.

Скажіть, будь ласка, чи багато з нас тут, у залі, уявляють собі, що означає цих 50 відсотків для пересічних громадян України? Як вони заробляють ці гроші? Звідки брати ці кошти? Я не маю питань до опозиції, у них є свої виборці, хай вони їх оцінюють і дають настанови, побажання тощо. Я маю питання до обраних за списком партії «Слуга народу», які сидять у цьому залі. Я – ваш виборець, почуйте мене! Я й такі, як я, які «топили» за Володимира Олександровича та партію «Слуга народу», привели вас у цей зал, а ви не чуєте ані мене як вашого виборця, ані інших виборців партії «Слуга народу». Не чуєте!

Колеги, почуйте, будь ласка. Поспілкуйтеся з людьми. Таких законопроектів не повинно бути. Не було б порушень правил військового обліку, якби була адекватна система. Почуйте наших виборців, що вони кажуть. Люди ховаються не тому, що не хочуть захищати Вітчизну, а тому, що реально не спроможні це робити. А дебільна система змушує всіх заганяти в армію погрозами і примусом. Ви не розумієте, що це схематоз, бізнес для ТЦК, ВЛК і тих, які займаються вирішенням питань, як випускати громадян України, які, на жаль, хочуть тікати з нашої країни. Це ганьба для нас! Почуйте мене як вашого виборця, обраного за списками партії «Слуга народу». Це ганьба для нашої країни, що люди тікають з України, а ми тут з барського плеча – 50 відсотків від тиску на громадян. Що ми робимо? Тиснемо на них. Ми заганяємо їх у тінь. Економіку загнали в тінь ганебною «бусифікацією».

Що ми робимо? Ви не знаєте, я вам розкажу. Недавно в Чернівцях священнослужителя, який за постановою Кабінету Міністрів підлягає бронюванню, «бусифікували», а потім випустили за 6 тисяч євро. Тому що в ТЦК не знають, що то за постанова, де написано про якусь Державну службу України з питань етнополітики і свободи совісті. Я звернувся до Кабінету Міністрів за роз'ясненнями, дотепер не отримав відповіді. Ви дивуєтесь, що нас не поважають. Скажу вам, чому не поважають парламент. Тому що ми не поважаємо своїх виборців, вибачте. Давайте більше комунікувати з тими, які нас обрали і делегували працювати в парламенті.

Українським героям слава! Вибачте за емоційний виступ.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Костянтинівич Іонушас, 2 хвилини, і далі будемо голосувати.

Запросіть, будь ласка, депутатів. Колеги, займіть свої місця.

ІОНУШАС С.К., голова Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановна президіє! Шановні колеги! У травні минулого року набули чинності зміни до закону про мобілізацію. Одним з головних пунктів було оновлення даних до 16 червня. На той момент через

застосунок завчасно це зробили понад 3 мільйони громадян. Однак, шановні колеги, серед них є ті, які не встигли оновити дані, але з поважних причин, бо проходили військову службу. Вони служать, але згідно з чинним законодавством мають сплатити штраф. Ми маємо допомогти цим людям, тим, хто боронить нас, виконуючи свій конституційний обов'язок. Тому основна мета цього законопроекту – звільнити захисників від необхідності сплачувати штраф, допомогти вирішити питання штрафів у законний спосіб, бо вони вже військові.

Шановні колеги, хочу подякувати всім промовцям, особливо Михайлу Михайловичу, який зазначив, що якщо людина хоче йти воювати, боронити нашу державу, вона звертається до ТЦК. Скажу більше, якщо людина не оновила дані, але визнає імперативно, що порушила закон, їй не потрібно приходити до ТЦК і СП, достатньо подати заяву онлайн, що вона погоджується зі своїм порушенням, і сплатити штраф, який становить 50 відсотків того, що є в нашому законодавстві.

Шановні колеги, прийняття цього проекту закону дасть можливість виправити помилку тим людям, які хочуть бути доброчесними перед нашою державою, але з поважних причин не змогли оновити дані в застосунку «Резерв+», щоб держава знала загальну кількість наших громадян, які, можливо, у майбутньому, не сьогодні, будуть визнаватися.

Насамкінець, шановні колеги. Багато українців за порушення Кодексу про адміністративні правопорушення сплачують штрафи. За порушення швидкості руху вони сплачують штраф протягом короткого терміну і отримують знижку. За аналогією давайте надамо міністерству...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Переходимо до голосування. Шановні колеги, займіть, будь ласка, свої місця.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо удосконалення механізмів притягнення осіб до адміністративної відповідальності за порушення правил військового обліку та законодавства про оборону, мобілізаційну підготовку та мобілізацію» ([№ 12093](#)) у другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Прошу голосувати.

«За» – 240.

Рішення прийнято.

Закон ухвалено.

Покажіть по фракціях і групах, будь ласка.

У нас є два проекти постанов установчого характеру про зміну меж і віднесення селища до категорії міст.

Отже, переходимо до розгляду проекту Постанови «Про віднесення селища Слобожанське Чугуївського району Харківської області до категорії міст» ([№ 11240](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього питання за скороченою процедурою.

«За» – 202.

Рішення прийнято.

Для доповіді запрошується заступник міністра розвитку громад та територій України Олексій Володимирович Рябикін.

РЯБИКІН О.В., заступник міністра розвитку громад та територій України. Шановний Олександр Сергійовичу! Шановні народні депутати! Метою прийняття проекту постанови, внесеного Кабінетом Міністрів України, є віднесення селища Слобожанське Чугуївського району Харківської області до категорії міст.

Селище Слобожанське є адміністративним центром Слобожанської селищної територіальної громади Чугуївського району Харківської області, засноване у 1956 році у зв'язку з будівництвом Зміївської теплової електростанції. Селище є населеним пунктом з переважно компактною забудовою. Його загальна площа становить понад 347 гектарів, близько 90 відсотків мешканців населеного пункту проживають у багатоповерховій забудові.

Загальна чисельність жителів селища Слобожанське згідно з відомостями демографічного реєстру територіальної громади станом на 1 січня 2024 року становить 12 тисяч 329 осіб.

Питання про віднесення селища Слобожанське Чугуївського району Харківської області до категорії міст підтримане жителями селища на громадських обговореннях та погоджено рішенням Слобожанської селищної ради Чугуївського району Харківської області № 2061-VIII від 22 лютого 2024 року.

Пропоную підтримати.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Для співдоповіді запрошується голова підкомітету Комітету з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування Віталій Юрійович Безгін.

БЕЗГІН В.Ю., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановна президіє! Шановні колеги! За результатами розгляду проекту Постанови «Про віднесення селища Слобожанське Чугуївського району Харківської області до категорії міст» (№ 11240) комітет ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді прийняти проект постанови в цілому. Свою особисту позицію я висловлю під час обговорення.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Запишіться, будь ласка, на виступи в обговоренні: два – за, два – проти.

Никорак, фракція «Європейська солідарність».

НИКОРАК І.П., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово Ірині Василівні Фріз.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ірина Василівна Фріз.

ФРІЗ І.В. Шановні колеги! Розглядаючи цей проект постанови, можна говорити не лише про Слобожанське і надання йому статусу міста, бо воно давно вже має і необхідну інфраструктуру, і промисловість, і стратегічне значення, але, головне, людей, які, попри постійні обстріли, залишаються в місті, яке живе, а й про Харків, харків'ян і всю Харківщину, бо місто і регіон роблять героїчним саме люди. У 2014 році захлинулася спроба створити на Харківщині «ХНР». І після цього захисники, захисниці, цивільне населення героїчно і мужньо боронять цей регіон від агресора і окупанта.

Шановні колеги, звертаюся до вас з проханням вшанувати хвилиною мовчання пам'ять усіх загиблих, які боронять Харківщину з 2014 року.

(Хвилина мовчання).

Дякую.

Слобожанське, Харківщина, Харків є символами стійкості, мужності і героїзму. Героїчні люди доводять усьому світові, що не лише Харківщина стала фронтиром війни, а в тому числі і вся Україна. Неймовірні люди. Велика вдячність. Слобожанське – це місто. Харківщина – це Україна.

Дякуємо. Голосуємо!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Лис Олена, фракція «Слуга народу».

ЛИС О.Г., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій (одномандатний виборчий округ № 201, Чернівецька область, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Безгіну.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Безгін. Будь ласка.

БЕЗГІН В.Ю. Дякую. Колеги, безумовно, маємо підтримувати Харківщину. Але, як на мене, під час прийняття рішень, наприклад, щодо підвищення статусу селища до міста, ми повинні бути свідомі й розуміти в тому числі наслідки, які не тільки стосуються статусу, а й безпосередньо збільшують

видатки тієї чи іншої територіальної громади за рахунок, скажімо, перегляду питання щодо освітньої субвенції.

Я говорив про це з безпосереднім очільником громади, усіма, хто звертається з відповідними постановами. Таке рішення треба ухвалювати зважено. Нехай кожен депутат визначається, розуміючи, що політично це рішення хороше, але економічно, можливо, громада буде в трохи гірших умовах.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Кабаченко, фракція «Батьківщина».

Сергій Володимирович Власенко. Будь ласка.

ВЛАСЕНКО С.В., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Дякую, шановний пане головуєчий. По-перше, хотів би звернутися до всіх колег, які вважають ці питання не зовсім важливими. По-друге, погодитися з тими, хто вважає, що, зокрема, розгляд питання про зміну статусу населеного пункту Слобожанське і підвищення його до статусу міста не просто технічне, а й політичне. Тому що ми абсолютно чітко підкреслюємо, місто живе під час війни, знаходиться в прифронтовому регіоні, люди не залишили своє місто, продовжують працювати, живуть життям.

Ще раз хочу звернути увагу на те, що для громади такі питання, як встановлення меж, зміна статусу населеного пункту є вкрай важливими. Комусь на рівні великої політики здається це дрібними питаннями, але ці питання належать до компетенції Верховної Ради і ми повинні їх розглядати.

Звертаюся до голови профільного комітету, керівництва Верховної Ради, можливо, виділимо якийсь час, один день пленарного тижня, коли розглядатимемо такі технічні питання. Наскільки я розумію, вони накопичилися в профільному комітеті, треба їх вносити і максимально швидко вирішувати, бо від цього залежить життя конкретних громад. Виглядаючи дрібним, це питання є дуже важливим для окремої громади. Це виключно компетенція Верховної Ради, більше ніхто не може це розглянути. Звичайно, ці питання треба розглядати лише у випадку, якщо громада цього не заперечує. Наскільки я розумію, щодо зміни статусу селища на місто Слобожанське громада не заперечує, усвідомлюючи всі наслідки.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Є ще бажання виступити? Тоді переходимо до голосування.

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про віднесення селища Слобожанське Чугуївського району

Харківської області до категорії міст» ([№ 11240](#)) у цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Прошу голосувати.

«За» – 242.

Рішення прийнято.

Постанову ухвалено.

Наступний проект Постанови «Про зміну і встановлення меж міста Сновська Корюківського району Чернігівської області» ([№ 12219](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього питання за скороченою процедурою.

«За» – 205.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, виступи: два – за, два – проти?

Будь ласка, запишіться на виступи: два – за, два – проти. У нас завжди є бажачі обговорити.

Воронов, фракція «Слуга народу». Будь ласка.

ВОРОНОВ В.А., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Безгіну.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Безгін Віталій Юрійович.

БЕЗГІН В.Ю. Дякую. Комітет підтримав проект Постанови «Про зміну і встановлення меж міста Сновська Корюківського району Чернігівської області».

Прошу підтримати цей проект постанови.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Саврасов, фракція «Європейська солідарність».

САВРАСОВ М.В., член Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово Олексію Гончаренку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олексій Олексійович Гончаренко.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Друзі, ну фантастично продуктивний тиждень! Я вас вітаю, ви змінили межі декількох міст, декілька сіл віднесли до категорії міст. Це

фантастика! Захистили спорт. Ну, Україна живе класно: війни немає, економічної катастрофи немає, демографічної катастрофи немає, мільйон людей не в окопах, демобілізація не потрібна. Нічого! Просто є питання тільки трішечки поміняти кордони якогось міста, ще щось. Я дивлюся і дивуюся: ви ж ходите по цій землі, спілкуєтеся з людьми, живете цим же життям. Ну, невже ви вважаєте, що це ті питання, які має сьогодні розглядати Верховна Рада?

Де питання демобілізації і термінів служби? Нам обіцяли, що це буде на початку минулого року. Кинули, обманули. Обіцяли, що внесемо до грудня. У грудні написали: подамо в березні. Уже березень. Що далі? Скільки це триватиме? Коли ви дасте якусь перспективу цим людям? Ну, просте запитання: скільки людям служити? Немає відповіді. Коли буде іпотека для військових? Немає відповіді. Коли будуть нормальні умови? Нічого немає, абсолютно нічого не робиться для військового, для вчителя. Коли підвищуватимуть розмір виплати на дитину? Зараз це 860 гривень на місяць. У нас демографічна катастрофа! Які 860 гривень на дитину на місяць? Ніхто це не обговорює.

Відбуваються мирні перемовини. Слава Богу, викликали міністра закордонних справ. Дуже сподіваюся, звертаюся до головуючого, що завтра ми не будемо тут сидіти, вибачте, «обделанные» і дивитися, як нас знову проігнорували. Повинен бути міністр, маємо ставити запитання і хоч про щось суттєве нарешті поговорити, бо це не робота.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Євтушок, фракція «Батьківщина», і будемо переходити до голосування.

ЄВТУШОК С.М., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Шановні колеги, такий інститут народовладдя, як місцеве самоврядування, ухвалює всі рішення з обговоренням. До того ж, на сайтах відповідних громад ці проекти рішень оприлюднюються завчасно відповідно до прийнятого нами закону.

Я впевнений, зміна статусу або зміна меж будь-якого міста, будь-якої громади відбувається вже тут, у залі, з розгляду позиції, яка обговорена в органах місцевого самоврядування або в тих громадах. Тому немає застережень, ми повинні підтримати місцеве самоврядування, рішення тих громад і людей, які там проживають.

Прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Переходимо до голосування. Займіть, будь ласка, свої місця.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про зміну і встановлення меж міста Сновська Корюківського району

Чернігівської області» ([№ 12219](#)) у цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Прошу голосувати.

«За» – 228.

Рішення прийнято.

Місто Сновськ ціною величезних зусиль Верховної Ради все-таки буде з межами.

Отже, колеги, розгляд питань порядку денного на сьогодні завершено. Дякую всім за результативну роботу.

Оголошую перерву в нашому пленарному засіданні. Про час і місце його продовження вам буде повідомлено завчасно. Нагадую про необхідність непоширення інформації щодо його початку.

Продовжуємо далі працювати на благо України. Слава Україні!